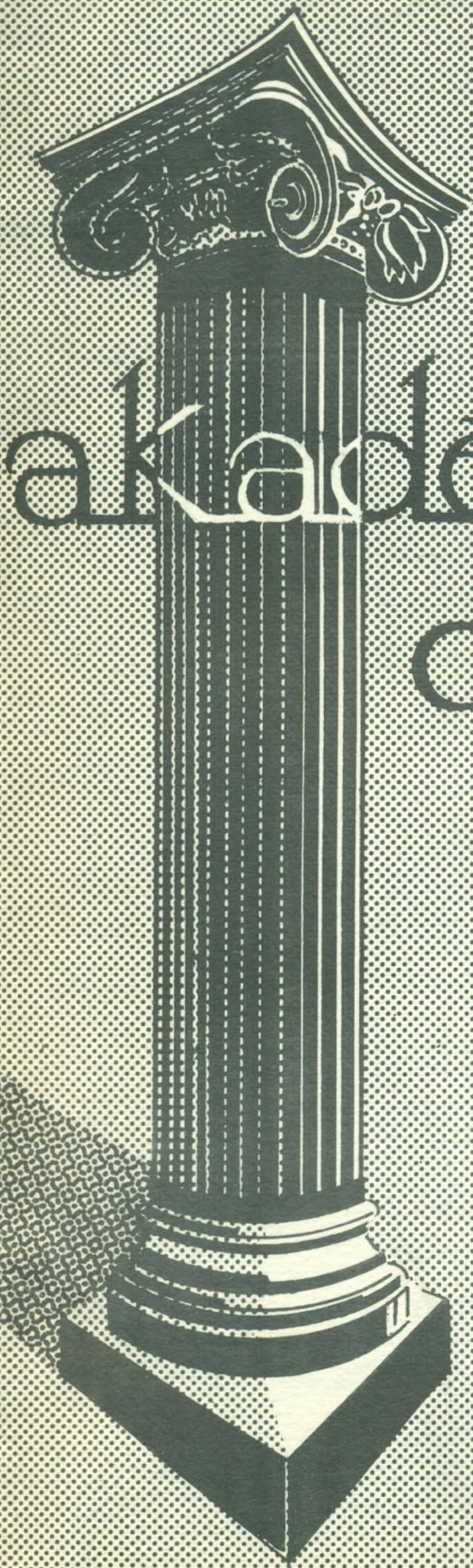

20

akadēmiskā
dzīve

1959

vembrī nodibināja Valdemārijas Mičiganas kopu. Kopas prezidijā darbojas: seniors Alberts Vasils, viceseniors Uldis Plāte un sekretārs Druvvaldis Liepiņš. Kopā pašlaik ir 7 valdemārieši. Pēdējā laikā Valdemārijas saimē ir uzņemti 9 jauni valdemārieši. Valdemārijai ir laimējies saglabāt un atvest trimdā līdz veco Valdemārijas karogu. Karogu glabāja Valdemārijas pirmais seniors Kārlis Elksnis, bet šogad to nodeva Valdemārijas pašreizējā seniora Eduarda Avota glabāšanā.

Valdemārijas filistru kopas pastāv ASV (kopas vecākais Jēkabs Gaillītis), Eiropā (vecākais L. Liepiņš), Liebritānijā (vecākais Aleksandrs Ērglis) un Austrālijā (vec. Pēteris Ozols). Valdemārijai pastāv arī 2 aktīvo studentu kopas ASV.

Aeromatikas inženieris Uldis Plāte beidzis Mičiganas universitāti Ann Arborā ar B. S. grādu. Konkordijas Valdemārijas loceklis.

SĒRU KONVENTS PROF. LUDOLFA LIBERTA PIEMIŅAI

Konk. Valdemārijas Mičiganas kopas sēru konvents prof. L. Liberta piemiņai

Kopas sen. A. Vasils uzrunā sēru konventa dalībniekus. Pa kreisi vicesen. V. Plāte, pa labi sekr. Dr. Liepiņš.

Mičiganas kopas valdemārieši š. g. 11. aprīlī pulcējās sēru konventam, lai pieminētu Aizsaulē aizsaulkto Valdemārijas Goda filistru profesoru Ludolfu Libertu. Valdemārijas krāsu vairogs un prezidija krāsu lentas bija tērtpas sēru plīvuoros un uz prezidija galdā aizgājēja gīmetne. Sēru konventa dalībniekus uzrunāja kopas seniors Alberts Vasils, pakavējoties pie lielā mākslinieka dzīves sa-

sniegumiem un viņa nozīmi latviešu tēlotāju mākslas laukā. Sēru konventu noslēdza kopīgi nodziedāta "Integer vitae..."

K. Draviņš

RAMAVE

1959. g. 1. martā filologu un filozofu akadēmiskā organizācija Ramave atskatījās uz 30 gadu pastāvēšanu. Tās dibinātājos bija desmit valodniecības un citu humānītāro zinātņu studentu, kuriem šķita, ka ciešāk organizēts un ilgstošām draudzības saitēm vienots jauno pētnieku pulks varētu daudz ko veikt latviešu nacionālo zinātņu laukos. Kā jaunai kultūras nācijai mums tur priekšā stāvēja milzīgi plašs, daudzējādā ziņā pat tiešs lūmnieka darbs.

Visai vaļīgi veidoto t. s. atklāto studentu biedrību vājā stabilitāte, retās gadījuma rakstura saņēmums un sava mitekļa un mājas dzīves trūkums nevarēja sekmēt ciešākas draudzības un uzskatu kopības izveidošanos to biedru starpā. Ramavi dibinot, tika mēģināts veidot to tvirtākās organizācijas formās - slēgta rakstura, ar jauno locekļu kandidēšanu, apmācību un svinīgu uzmēšanu biedros, blakus pastāvot arī veterānu un goda biedru kategorijām. Šinī ziņā valodnieku Ramavei par teicamu paraugu varēja noderēt divas citas, pie tam izcilas akadēmiskas organizācijas - mežkopju Šalkone un teologu Betānija (vēlākais Auseklis). Tās jau bija ar savu pieredzi un bija izrādījušās par vitālām, stabilām un mērķtiecīgi vērtīgām organizācijām.

Nekādā savienībā ar abām tām tomēr nebūda, Ramave pakāpeniski izveidoja pati savas īpatnējās tradīcijas un nolikumus - gan internajā iekārtā, gan zinātniskā darbā, gan akadēmiskā dzīvē un svinībās. Ramaves ideologu un izveidotāju starpā sevišķi jāatzīmē nel. doc. Alv. Augstkalns, literātūrzinātnieks J. Bičolis un folkloras krājējs un valodnieks J. O. Freimanis.

Ramaves locekļu saietī parasti notika divas reizes nedēļā, viens no tiem pēc tradīcijas ar kādu referātu. Ja pēdējie ne katru reizi bija visaugstākā filoloģijas, filozofijas, psiholoģijas vai kādu citu zinātnes disciplīnu līmenī, tad tomēr tie bija nemītīgs darba stimulants ramaviešiem, ļāva izkopt daudzpusīgas intereses un gūt plašu un dziļu ieskatu dažādu humānītāro zinātņu problēmatikā. Nolasīto referātu starpā tomēr bijis arī prāvs skaits ramaviešu ziņojumu par viņu patstāvīgiem pētījumiem un jaunākajiem konstatējumiem kādā zinātnes nozarē. Daļa saietu bija veltīta daiļliteratūrai un citām mākslām.

Līdz 1940. gadam bija atstāti pie Latvijas universitātes sagatavoties zinātniskam darbam deviņi ramavieši. No tiem tagad Latvijas augstskolās, ciktāl zināms, nedarbojas neviens.

Organizācijas goda biedru starpā jāatzīmē profesori J. Endzelīns, Ludis Bērziņš, Jānis Kauliņš, Anna Ābele u. c.

Ramavē visu laiku pastāvējis aizliegums organizācijas mitekļī lietot alkoholistiskus dzērienus.

Ramaviešu ārējās pazīmes ir divās krāsās - balta augšdaļa, zem tās zaļā pamatā ievīts dzeltenas saules zīmes ornaments.

Organizācija nodibināja pati savu apgādu. Publicēto grāmatu starpā var pieminēt: J. Endzelīna izraudzītos Baltu valodu tekstus, M. Zīverta Tīrļpurvu un Akstu, A. Ozola Tautas dziesmu līte-

raturas bibliografiju, V. Rūkes Programmu izlokšņu aprakstiem, kā arī svinībarkstus Endzelīnam ("Filoloģijas Materiāli", 1933. g.). Rakstu krājuma "Cēli" devīšos sējumos publicēti daudzi nozīmīgi raksti par latviešu valodniecību, etnografiju, folkloru, filozofiju u. c.; bija sagatavots arī 10. sējums, bet tā iespiešanu aizkavēja okupācija un karš.

Ja Ramaves dibinātāji bija mazs studentu bariņš, tad turpmāk tās locekļu skaits strauji auga un 1940. g., kad organizāciju varmācīgi likvidēja, bija pārsniedzis jau simtu. Brīvajā pasaulē izkļuvi 22 Ramaves locekļi; no tiem gājis bojā (Tbingenā sabraukts uz ietves) doc. Kārlis Plukšs. Pārējie izkaisīti pa dažādām zemēm; organizācijas darbība noris iespēju robežās. Eiropas zemēs dzīvojošie apvienoti Ramaves Eiropas Kopā ar sēdekli Stokholmā (kopas saimnieks Herberts Zālītis).

"Rituma" vecākais A. Banga

Akadēmiskā vienība "Ritums" ir bijušās L.U. Studentu-inženieru biedrības darbības turpinātāja, kas kā slēgta fakultātes studējošo organizācija nodibināta 1925. g. novembrī. Dibināšanas sapulci noturēja un protokolu parakstīja pulciņš inženierzinātņu fakultātes studentu kolēģas H. Jankovska dzīvoklī Lāčplēša ielā, Rīgā. Pirmajā valdē par priekšnieku ievēlēja Aleksandru Blumbergu (Bangu), par valdes locekļiem Hariju Jankovski, Jāni Dzenīti un Pēteri Vītolu.

Latvijas neatkarības pirmā gadu desmita pēdējā pusē un tieši 1925., 1926. un 1927. gados ir radušies dažādi studējošo slēgtu organizāciju veidi: slēgtas fakultāšu studentu biedrības, vienotnes, konkordijas, kam par iemeslu galvenā kārtā bija studentu neapmierinātība ar pastāvošām studentu sadzīves formām un cenšanās rast akadēmiskā dzīvē jaunus, labākus latviskus, jauni pašu brīvvalstij atbilstošas studentu sadzīves normas.

Jaundibinātās Studentu-inženieru biedrības mērķis bija audzināt jauno inženieru saimi latvisku tradīciju garā, veicināt inženiera pienākuma apziņu un ar savu darbu pieredzi un zināšanām strādāt latvju tautas un tēvijas labā. Kopt ciešas draudzības un savstarpējas palīdzības garu biedru starpā.

Par biedriem jaundibinātā Studentu-inženieru biedrībā, vēlāk "Ritums", uzņēma vienīgi L.U. inženierzinātņu fakultātes studentus un 2. biedru ieteikumu, vispirms par kandidātu, bet pēc pārbaudījuma laika izbeigšanās, pēc referāta nolasišanas pēc uzdotā temata un tā sekmīgas aizstāvēšanas un svinīgā solījuma parakstīšanas, par pilntiesīgu aktīvo biedri.

Tagad uzņemšanas noteikumi "Ritumā" mainīti tanī ziņā, ka uzņem arī citu nozaru resp. fakultāšu studentus.

Šādā veidā "Rituma" biedru un vecbiedru saime turpināja augt un 1940. gadā, kad svešas zemes naidīgā vara piespieda "Ritumu" likvidēties, biedru kopskaits pārsniedza 80.

"Ritums" tagad trimdā pulcē visus brīvajā pasaulē esošos L.U. vienības "Ritums" biedrus. Tā darbība trimdā atjaunota tikai 1957. gadā. Brīvajā pasaulē apzināti 34 vecie ritumieši, no tiem Z. A. S. V. - 13, Kanadā 12, Anglijā 3, Vācijā 2,

Zviedrijā 2 un Austrālijā 2. Trimdas laikā "Ritumā" uzņemti 3 jauni biedri.

Vietās, kur vairāki ritumieši dzīvo tuvumā, ir izveidojušās "Rituma" kopas. Šādas kopas patreiz darbojas Toronto - vecākais A. Podnieks, Montrealā - vecākais E. Kalnavārns un Ņujorkā - vecākais A. Banga.

Prezidijs organizē un vada "Rituma" darbību galvenokārt ar apkārtrakstiem, kas iznāk vairākas reizes gadā, uzturot kontaktu starp kopām un atsevišķiem biedriem.

Kaut arī ar grūtībām, sākot ar 1957. gadu, ir izdevies tomēr ikgadus noorganizēt "Rituma" saņāksmes - 1957. gadā Toronto, 1958. gadā Ņujorkā un šogad septembrī - Toronto.

Šī gada sanāksme solas izvērsties par plašāku ritumiešu salidojumu, par lielu notikumu atjaunotā "Rituma" dzīvē brīvajā pasaulē. Par šīs sanāksmes labu izdošanas rūpējas enerģiskā Toronto kopa.

Biedru un viņu ģimeņu atbalstīšanai pie vienības pastāv palīdzības fonds, kura līdzekļi rodas no biedru brīvprātīgām ik gadu iemaksām.

Vienības prezidija resp. vecākā adrese:

Aleksandrs Banga

315 E 196-th St., Bronx 58, N. Y., U. S. A.

R. Komisārs

"ZIEMELIS" 50 GADI

"ZIEMEĻA" 50 GADU DIBINĀŠANAS ATCERES AKTS INDIANAPOLĒ

Ziemeļnieki un lūgti viesi sanāca Indianapolē, lai svinētu "Ziemeļis" 50 gadu dibināšanas atceri. Ziemeļniekus un viesus uzrunāja V. Briedis, sniedzot pārskatu par ziemeļnieku sabiedriskiem principiem un vēsturi. Ziemeļis vienmēr ir kopis latvisku garu, latviešu kultūru un veidojis latviskas tradīcijas. Labi izkopts raksturs, draudzīgas attiecības biedru starpā, savstarpēja izpalīdzība ir bijuši "Ziemeļis" iekšējās dzīves principi.

Akadēmisko runu teica profesors Atis Grotans par tematu "Nacionālais moments un akadēmiskās organizācijas". (Akadēmiskās runas savilkums iespiests atsevišķi).

Gaviļnieci sveica Indianapolē Latviešu Biedrības priekšnieks K. Kārklis, Kristīgo stud. b-bas pārstāvis R. Striķis, "Ritums" pārstāvis A. Lācis, "Zelmenis" pārstāvis B. Zobs, "Frat. Rusticana" A. Līdums un Z. Zalmanis.

Svinības Klusā Okeāna krastā. Vietējā ziemeļnieku grupa sanāca uz 50 gadu svinībām Berkeleyjā, Kalifornijā, kopā ar lūgtiem viesiem. Gaviļnieci sveica "Līdums" pārstāvis P. Slavinskis, "Ausmas" pārstāve H. Steins, "Kursas" - H. Cebers, "Dzimtenes" - J. Klīdzējs.

SŪTŅA un BRĪVĀS LATVIJAS VALDĪBAS PILNVARU NESĒJA

K. ZARIŅA APSVEIKUMS

Sīrsnīgi sveicu draugus un Pēterpīlī dibinātās organizācijas Ziemeļis līdzgaitniekus. Lai dzīvo "Ziemeļis" 50 reiz piecdesmit gadus.

Ļoti nožēloju, ka šajā dienā nevaru būt klāt "Ziemeļā" jubilejā personīgi un ziemeļnieku vidū, bet garā esmu ar jums.

Kārlis Zariņš